

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН 2023
ОНЫ 01 ДҮГЭЭР УЛИРАЛД ХИЙЖ ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

2023.03.24

Байгууллагын гүйцэтгэсэн ажлын мэдээг, аймгийн удирдах ажилтнуудын шуурхай зөвлөгөөнд танилцуулан, хуралдаанаас өгөгдсөн үүрэг даалгаврын биелэлтийг долоо хоног бүр аймгийн ЗДТГазарт цахим болон бичмэлээр хүргүүлэн ажиллаа.

Аймгийн ИТХ-аар аймгийн "Аялал жуулчлалын дэд" хөтөлбөр, 2023 онд аймгийн нутаг дэвсгэрээс ахуйн зориулалтаар агнах, барих амьтны дээд хязгаар, ойгоос бэлтгэх модны дээд хязгаар батлуулан хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллаж байна.

Байгууллагын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулан аймгийн Засаг даргаар батлуулж, хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

17 иргэн, 13 ААНэгж байгууллагын төслийн баримт бичигт БОНБЕҮнэлгээний дүгнэлт гаргаж хүргүүлэв.

2022оны байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогын хэсгийн зарцуулалтын тайлан, 2023 оны орлого болон зарцуулалтын төлөвлөгөөг мэдээллийн санд оруулан ажиллаа.

Засгийн газрын 2022 оны 487 дугаар тогтоолын дагуу байгууллагын төрийн захиргааны албан хаагч нарын ангилал, зэрэглэлийг шинэчлэн баталж, хүний нөөцийн мэдээллийн санд оруулав.

СУРГАЛТ, СУРТАЛЧИЛГААНЫ ТАЛААР:

Орон нутгийн хэвлэл мэдээлэл болон Олон нийтийн радиогоор амьтаны тухай хууль, усны тухай хууль Монгол улсын Улаан номонд орсон ховор амьтан, түний экологи, эдийн засгийн үнэлгээний талаар сурталчлах ажлыг зохион байгууллаа.

Дэлхийн амьтан, ургамлыг хамгаалах өдрийг угтаж “Ховд голын эх ба эмэгтэйчүүд” сэдэвт зөвлөгөөнийг МАНУТХГХЗахиргаа, МЭХ-ны Баян-Өлгий аймаг дахь салбар ба ХТАлбатай хамтарч зохион байгууллаа. Зөвлөгөөнд аймгийн төлөөлөгч болох 300 гаруй эмэгтэйчүүд хамрагдлаа. Уг арга хэмжээнд Монголын тандан судлаачдын холбооны захирал, Байгаль

орчны тандан судлаач Байгаль ухааны доктор Б.Эрдэнэ оролцож, “Хог хаягдал-орчны бохирдол” сэдвийн хүрээнд мэдээлэл өглөө.

Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайд Б.Бат-Эрдэнэ тус аймгийн БОАЖГазар, МАНУТХГНХЗахиргаа, Хөх сэрхийн нурууны УТХГНХЗахиргаа, УЦУОШТөв болон СДОАнгийн албан хаагч нартай уулзаж, тулгамдаж буй асуудлыг сонсож, аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх, ойн хөнөөлт шавжаас урьдчилан сэргийлэх, Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах, нүхэн жорлонгоос салах зэрэг үүрэг чиглэл өглөө. БОАЖСайд Б.Бат-Эрдэнэ байгаль орчны салбарт олон жил ажиллаж, байгаль орчноо хамгаалахад үнэтэй хувь нэмэр оруулсан албан хаагчдад БОАЖЯамны жуух бичиг болон тэргүүний ажилтанаар шагнаж урамшуулав.

Монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын “Алсын хараа-2050”, “Шинэ сэргэлтийн бодлого” танхим болон цахим сургалтад 5 албан хаагчдыг хамрагдаж, үнэмлэхээ гардан авсан.

Аймгийн ХДТеатрт Ерөнхий боловсролын сургуулийн 09-12 дугаар ангийн сурагчдад зориулсан “Хувь хүний хөгжил”-ийн сургалтыг “Ногоон Ирээдүй” төслийг хэрэгжүүлэгчид болон бусад холбогдох байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулагдлаа. Уг сургалтаар “Ногоон Ирээдүй” төслийн сургагч багш нар Мэргэжилдээ хэрхэн эзэн болох вэ? Ногоон дэлхий бидний ирээдүй, Хайрын 5 хэл, Нүүдэл, Сэтгэлгээний өөрчлөлт сэдвээр мэдээлэл өглөө. Сургалтад 300 гаруй ахлах ангийн сурагчид оролцлоо.

БИО ТЕХНИКИЙН АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТАЛААР:

Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлого болон агнуурын бүс нутаг хариуцагч менежментийн компаниудын санхүүжилтээр Буянт сумын “Эзэрлэг” агнуурын бүс нутагт 14 удаа, Дэлүүн сумын “Ахуунт”, “Улаан говь”, Бугат сумын “Төмөрт”, Улаанхус сумын “Агуйт-Хатуу”, “Мянган уул”, “Хүрэн уул”, Толбо сумын “Зурхайчийн нуруу”, “Борт”, Алтай сумын “Цалгарын цагаан булаг”, Алтанцөгц сумын “Мундуйн дэвсэг”, “Халуун Бардам”, Сагсай сумын “Бөхөн”, Цэнгэл сумын “Борбургас”, “Мөст булаг”, Ногооннуур сумын “Бахлаг”, “Модон овоо”. “Хавцал”. “Харлаг”, “Бураат” агнуурын бүс нутгуудад сумуудын ЗДТГазар болон ангийн нөхөрлөлүүдтэй хамтран Монгол улсын улаан номд орсон туурайтан ан амьтанд зориулан өвс, давс хужир тавьж, биотехникийн арга хэмжээ авч ажиллаа.

Ногооннуур сумын Засаг даргын тамгын газартай хамтран тус сумын ан амьтан хамгаалах 7 нөхөрлөлийн ахлагч нарт Байгаль орчныг хамгаалах тухай, амьтны тухай хууль тогтоомж, нөхөрлөл, биотехникийн арга хэмжээний талаар сургалт зохион байгууллаа.

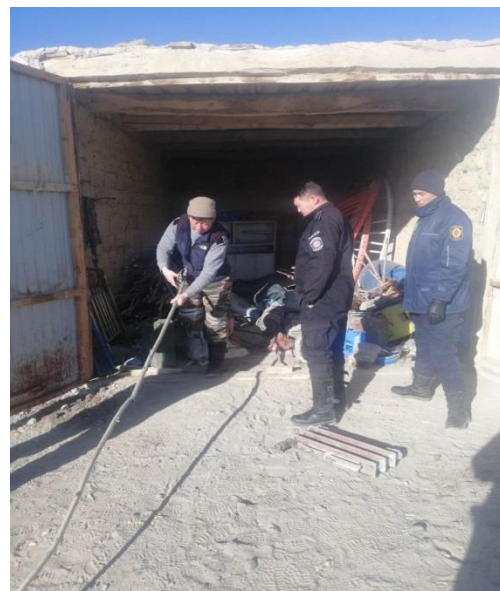

Алтанцөгц сумын БОХУБайцаагч болон байгаль хамгаалагчид ангийн нөхөрлөлүүдтэй хамтран тус сумын Олоннуур гэдэг газраас 25 шуудай байгалийн хужир бэлдэж янгир ” тус сумын Мундуйн агнуурын бүс” нутгийн Янгир ямаанд цацхаар төлөвлөн ажиллаж.

Хууль бусаар агнасан 2 ширхэг Зэгэсний зэрлэг гахай, 1 хойлог шувуу, холбоотой хэрэгт шинжээчийн дүгнэлт гаргаж хүргүүлэв.

ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТАЛААР: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын улсын байцаагч болон Алтанцөгц, Баяннуур сумын байгаль хамгаалагчид Цагдаагийн газрын холбогдох албан хаагч нартай хамтарч 2023 оны 01 дүгээр сарын 31-ний өдөр Баяннуур сумын 03 дугаар багийн нутаг дэвсгэрт орших ойн сан бүхий газарт хяналт шалгалт хийх явцад 162 ширхэг бургас мод бэлтгэсэн зөрчлийг илрүүлэн зөрчлийн шинжээчийн дүгнэлт гаргаж харьяаллын дагуу Цагдаагийн газарт шилжүүлэв.

Аймгийн Засаг даргын 2022 оны 11-р сарын 09-ний өдрийн А/871 дүгээр захирамжийн дагуу байгуулагдсан ажлын хэсэг, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2018 оны А-479 тоот тушаалаар батлагдсан “Агаарын бохирдлын эх үүсвэрийн улсын нэгдсэн тоо

бүртгэл хийх журам”-ыг баримтлан орчны бохирдол болон утааг багасгахын тулд аймгийн төвийн “А” бүсэд үйл ажиллагаа явуулдаг нам даралтын зуухтай аж ахуйн нэгж байгууллагуудын судалгаа авч, нэгдсэн халаалтад холбох, шүүлтүүр, үнс баригч тавиулах талаар заавар, зөвлөгөө өгч ажиллав.

УСНЫ ТАЛААР:

“Жанат”ХХК-ны Дэлүүн, Улаанхус сумын нэгдсэн халаалтын зууханд, Өлгий суманд үйл ажиллагаа явуулдаг “Жайнаш”, “Гүлим” халуун усны газарт 2023 онд ус ашиглах дүгнэлт гаргаж, Хар нуур, Ховд голын сав газрын захиргаанаас гаргасан ус ашиглуулах дүгнэлтүүдийг үндэслэн “ЭРЧИМ БАЯН-ӨЛГИЙ”ХК-д 2023 онд ус ашиглах зөвшөөрөл олгож, гэрээ байгуулан ажиллаа.

Усны тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах, Усан сан бүхий газрын хамгаалалтын бүсийг тогтоох үндэслэл шалтгааныг танилцуулах ажлаар аймгийн ЗДТГазар, Дэлхийн байгаль хамгаалах сан/WWF/-гийн Монгол дах хөтөлбөрийн газартай хамтран Алтанцөгц, Алтай Сагсай, Цэнгэл, Улаанхус, Баяннуур сумуудад ажиллав.

Усны ашиглалт, хамгаалалт, тоо бүртгэлийн талаар /БОХ2.2,2.1/, Амьтны хамгаалалтын талаар /БОХ4.2/ сум түс бүрээр мэдээллийг байгаль орчны статистик мэдээллийн санд оруулав.

Усны өдрийг тохиолдуулан Орон нутгийн олон нийтийн радиогоор усны тухай хуулийн талаар сурталчлах ажлыг зохион байгуулаа.

ХОГ ХАЯГДЛЫН ТАЛААР: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2023 оны 02 сарын 28-ны өдрийн “Эрүүл аюулгүй-Цэвэр орчин” бүрдүүлэх арга хэмжээний тухай 02 дугаар албан даалгаврын хүрээнд Өлгий сумын ЗДТГазар, МАНУТХГХЗахиргаа, Дэлхийн байгаль хамгаалах сан/WWF/-гийн Монгол дах хөтөлбөрийн газар болон МЭХ-ны Баян-Өлгий аймаг дахь салбартай хамтарч Ховд голын эргийг цэвэрлэх ажлыг зохион байгуулж, 12 тонн хог хаягдлыг нэгдсэн хогийн цэгт буулгаж ажиллав.

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2023 оны 02 сарын 28-ны өдрийн “Эрүүл аюулгүй-Цэвэр орчин” бүрдүүлэх арга хэмжээний тухай 02 дугаар албан даалгаврын хүрээнд аймгийн хэмжээнд нийтийн цэвэрлэгээний арга хэмжээ зохион байгуулав. Уг арга хэмжээнд 13 сумын 186 байгууллагын 3602 албан хаагчид оролцож нийт 175 гаруй тонн хог хаягдлыг цэвэрлэж хогийн цэгт буулгаж ажиллав. Үүнд:

1. Бугат суманд 6 байгууллага, 3 ААНэгжийн 200 гаруй албан хаагчид оролцож 18 гаруй тонн хог хаягдлыг цэвэрлэж нэгдсэн хогийн цэгт буулгаж ажиллав.

2. Улаанхус суманд 6 байгууллагын 150 гаруй ажилтан, албан хаагч 6 гаруй тонн хог цэвэрлэв.

3. Алтанцөгц суманд нийт 9 байгууллагын 256 Төрийн албан хаагчид цэвэрлэгээний арга хэмжээнд оролцож 5 гаруй тонн хог хаягдлыг хогийн цэгт буулгав.

4. Буянт суманд 5 байгууллагын 100 гаруй албан хаагч дүйцүүлэх албаны 6 цэрэг 8 гаруй тонн хог цэвэрлэв.

5. Цэнгэл суманд Төрийн болон төрийн бус байгууллагуудын нийт 250 албан хаагчид оролцож 10 гаруй тонн хог хаягдлыг цэвэрлэв.

6. Ногооннуур суманд 7 байгууллагын 100 албан хаагч нийтийн цэвэрлэгээ хийж 7 гаруй тонн хог хаягдлыг цэвэрлэж нэгдсэн хогийн цэгт буулгав.

7. Алтай суманд 6 албан байгуулага, 15 гаруй аж ахуйн нэгжийн 356 хүн нийтийн цэвэрлэгээнд оролцож 28 тонн хог хаягдлыг нэгдсэн хогийн цэгт буулгаж ажиллав.

8. Сагсай суманд 7 Төрийн байгууллага, 1 ТББ, 2 банк, 5 аж ахуйн нэгжийн нийт 250 хүн хамрагдаж 12 гаруй тонн хог цэвэрлэв.

9. Булган суманд 8 байгууллагын 95 албан хаагчид цэвэрлэгээний арга хэмжээнд оролцож, нийт 12 гаруй тонн хог хаягдлыг цэвэрлэв.

10. Баяннуур суманд 10 хоногийн цэвэрлэгээ хийж 6 байгууллага 12 аж ахуйн нэгж, 5 хуалдаа үйлчилгээний 80 хүн хамрагдаж 2 гаруй тонн хог цэвэрлэв.

11. Өлгий суманд 96 байгууллага, 25 ААНэгжийн 1500 гаруй иргэн оролцож 20 тонн гаруй хог хаягдлыг цэвэрлэж, нэгдсэн хогийн цэгт буулгаж ажиллаа.

12. Толбо суманд 5 байгууллагын 147 албан хаагчид оролцож 3 тонн хог цэвэрлэв.

13. Дэлүүн суманд 10 Төрийн болон ААНэгж байгууллагын 98 албан хаагч, ажилтан нийтийн цэвэрлэгээний арга хэмжээнд оролцож, 11,5 га газраас 37 гаруй хог хаягдлыг цэвэрлэв.

Цагааннуур тосгонд 3 байгууллагын 20 хүн оролцож 7 тонн хог цэвэрлэв.

Өлгий сум хариуцсан байгаль хамгаалагчид “Цамбагарав констракшн” ХХК-ийн Өлгий хотын “А” бүсэд орших эзэмшлийн газарт хуримтлагдсан их хэмжээний хог хаягдлыг ачиж, зайлуулах талаар үүрэг даалгавар өгсний дагуу тус компанийн эзэмшил газарт ил задгай хаясан 3 машин хог хаягдлыг ачиж зайлуулах ажлыг хийж гүйцэтгүүлэв.

Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайдын 2023 оны 02 дугаар сарын 28-ний өдрийн 02 дугаар “Эрүүл аюулгүй-Цэвэр орчин” бүрдүүлэх арга хэмжээний тухай албан даалгаврын хүрээнд аймгийн Байгаль орчин аялал жуулчлалын газрын даргын тушаалын дагуу аймгийн төвд үйл ажиллагаа явуулж байгаа Аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын ойр орчмын 50м газарт их цэвэрлэгээг тогтмол хийх, ангилан ялгах хогийн савтай болгох, хог шатаахгүй байх, нүхэн жорлонг ашиглалтаас хасах талаар шаардлага тавьж ажиллав.

“ГЭРЭЛТ ИРЭЭДҮЙН ТӨЛӨӨ АЮУЛЫГ АВДАРЛАЯ-2” аян

“Бөмбөрцгийн Сүмбэ” хүүхдийн байгууллагаас санаачлан Боловсролын ерөнхий газар, Орчны бохирдлыг бууруулах үндэсний хороо, Жи Мобайл ХХК хамтран улс даяр зохион байгуулж байгаа “Гэрэлт ирээдүйн төлөө аюулыг авдарлая-2” уралдааныг ЕБС-иудын дунд зохион байгуулан ажиллав. Аяны хүрээнд аймгийн төвийн болон сумуудын ЕБС-иудын эко клубын багш, сурагчид, нийгмийн ажилтан, хөдөлмөрийн багш нарт гэмтэлтэй зайтай харьцах аюулгүй ажиллагааны заавар, аюултай хог хаягдал цуглуулахдаа эцэг эх, асран хамгаалагчийн зөвшөөрлөөр анги удирдсан багшийн зааварчилгаа дор савлах талаар заавар, зөвлөмж өгч ажилласан ба аяны хугацаанд нийт 3545 кг аюултай хаягдал / зай батерей, ашиглалтгүй бүх төрлийн гар утас, чихэвч, цэнэглэгч, антибиотик, эм бэлдмэл зэрэг/ цуглуулсан болно.

Аймгийн хэмжээний Ерөнхий боловсролын сургуулиуд болон лабораторитой аж ахуйн нэгж, эмнэлгүүдэд хугацаа дууссан, урвалд орсон, хошго шошгогүй, удаан жил сургуулийн кабинет дотор зориулалтын бус газар болон ажлын байранд хадгалж байгаа 288.49 кг химийн бодисуудыг аймгийн Тагнуулын газар, Онцгой байдлын газар, Боловсрол, шинжлэх ухааны газар, Улаанбаатар хотод аюултай хог хаягдал устгадаг тусгай зөвшөөрөлтэй “Элемент” ХХК-тай хамтран сумуудаас ачих арга хэмжээг зохион байгуулж байна. Уг химийн бодисуудыг Улаанбаатар хот руу тусгай тээвэрээр тээвэрлэхэд шаардагдах 8.0 сая зардлыг Аймгийн Онцгой Комиссын XII дугаар хуралдаанаар шийдвэрлүүлэв.

2023 оны 02 дугаар сарын 10-ны өдөр Байгаль түүх, нийгэм судлаач Б.Баатар, ШУА-ийн харьяа Философийн хүрээлэнгийн Баян-Өлгий аймаг дахь салбарын ЭША-тай хамтран аймгийн Хурманханы нэрэмжит ХДТеатрт Булган нутгийн үзэсгэлэнт байгалийн түүх, соёл, аялал жуулчлалын гэрэл зургийн үзэсгэлэн зохион байгууллаа.

Тус үзэсгэлэнд Байгаль түүх, нийгэм судлаач Б.Баатар Баян-Өлгий аймгийн Булган сумын түүх соёл, байгаль экологийн гайхамшигт 80 гаруй дүр зургийг дэглэсэн юм.

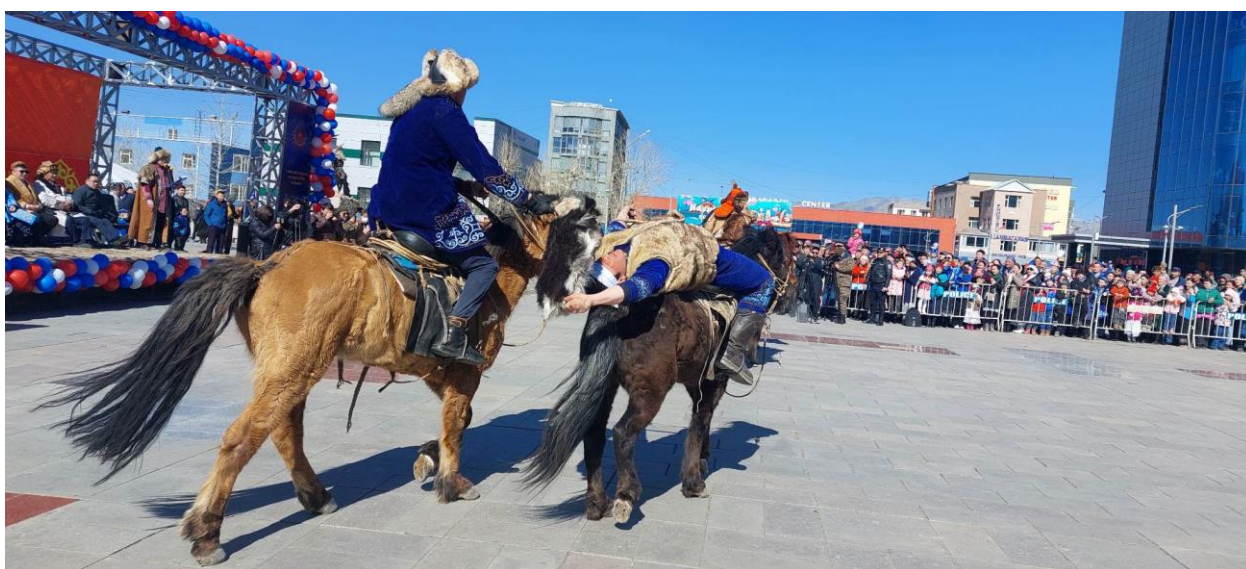
Монгол Улсын Засгийн газраас 2023-2025 оныг Монголд зочлох жил болгон зарласантай холбогдуулан Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамнаас WELCOME TO MONGOLIA самбарыг аймаг бүрт орох гарах төв зам дагуу болон угтах, үдэх хаалганы орчимд самбарт байрлуулах үүрэг даалгаврыг хэрэгжүүлж ажиллав.

Самбарыг аймгийн угтах хаалганы орчимд улсын чанартай авто замын дагуу байрлах самбарын 2 талд байршуулав.

Аялал жуулчлалын хөгжлийн төвөөс ирүүлсэн самбарын эхийг аймгийн ЖЕРУНЫХ ХХК-д /хэвлэлийн дизайны компани/ хэвлүүлж, төлбөрийн нэхэмжлэхийн дагуу 510.000 төгрөгийн төлбөрийг шилжүүлсэн.

| 2023 оны “Наурыз”-ын баярын нээлтийн жагсаалын арга хэмжээнд 20 бүргэдчин, “Көк бар” 2 хос, “Кыз куар” 2 хос, Цагаан тэмээг хамруулав.

Монгол Улсын Засгийн газраас 2023-2025 оныг Монголд зочлох жил болгон зарласантай холбогдуулан Ховд аймагт зохион байгуулсан “Мөнгөлөг шагшуурга” мөсний баярт Баян-

Өлгий аймгийг төлөөлөн БОАЖГазрын дарга, аялал асуудал хариуцсан мэргэжилтэн 4 бүргэдчидтэй хамт оролцов.

Бусад холбогдох байгууллагуудад мэдээ мэдээллийг хугацаанд гаргаж өгч ажиллаа.

Баталсан: БОАЖГазрын дарга

Ш.Марат